

[Svend Andersen]

Og jeg tror også godt, at boligministeren kan se på øvrige lovforslag, som er til behandling i dag, at dér, hvor boligministeren er indstillet på at diskutere boligpolitik og politik i det hele taget med Socialdemokratiet, kan vi nå frem til et resultat.

Jeg tror, at ministeren vil være tilfreds med de resultater, vi får med de andre lovforslag, der skal til afstemning i løbet af dagen. Det samme tilfredsstillende resultat kunne vi have opnået, hvis vi havde fået en fornuftig drøftelse også af dette spørgsmål.

Boligministeren nævner igen omlægningen af byggeriet. Det kan da godt være, at der kommer nogle private udlejningsboligbyggerier i gang. Men det er jo ikke de boligtagere, som står og mangler en almenyttig bolig, det byggeri henvender sig til.

Der er ingen tvivl om, at der stadig væk vil være behov for et ubegrænset eller et ikkenedskåret almenyttigt boligbyggeri. Det viser jo også de ansøgninger, der ligger fra kommunerne. Jeg forstår ikke den angst for at opretholde en kvote. Der er jo ingen kommuner eller bolig-selskaber, der vil indsende en ansøgning om støtte til en almenyttig afdeling, hvis der ikke er gået en seriøs vurdering forud, og hvis der ikke også er et konstateret behov for, at et sådant byggeri kommer i gang.

Den bedste garanti, boligministeren har for, at der ikke sker nogen fejlbyggerier, er, at det er en kommunal beslutning, der ligger til grund for ansøgningen.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Jeg skal bestemt ikke forlænge denne debat meget, men blot i anledning af hr. Svend Andersens bemærkninger om, at Socialdemokratiet havde været parat hele sommeren, hele efteråret, når som helst, til at genoptage eller til at optage boligpolitiske forhandlinger, komme med det gode råd til hr. Svend Andersen, at hvis Socialdemokratiet virkelig er så villig til forhandlinger, så bør man tænde et beskedent grønt lys, sende et lille røgsignal op eller noget andet, så vi andre er klar over, at det faktisk er alvorligt ment. Dette med blot at læne sig tilbage og afvente, at andre kommer til én, er måske ikke den mest positive forhandlingsteknik.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 83 stemmer (KF, V, FP, RV, KRF, Breckmann (Fær.) og Steenholdt (Grønll.)) mod 78 (S, SF og CD).

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

26) Tredje behandling af lovforslag nr. L 26:

Forslag til realkreditlov.

Af boligministeren (Agnete Laustsen).

(Fremsat 11/10 89. Første behandling 25/10 89. Betænkning 8/12 89. Anden behandling 12/12 89. Tillægsbetænkning 13/12 89).

Der var stillet 24 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Forhandling

Baadsgaard (S):

Jeg skal om de stillede ændringsforslag sige, at det første kan vi støtte. Det er jo en konsekvens af, at vi er blevet imødekommet på spørgsmålet om, hvorvidt der skulle indføres kontantlån igen. Det mente vi ikke der skulle, og vi er glade for, at ministeren har erkendt, at det var en del af skattereformen og har taget konsekvensen af det og derfor har fået dette ændringsforslag ind, som vi støtter.

Ændringsforslag nr. 3, 4 og 7 af boligministeren, der giver yderligere adgang til tillægslån i ejerboliger, mener vi ikke at kunne støtte. Vi mener, at disse lån vil give adgang til udvidelser af lånefinansieret forbrug, og vi forstår ikke, at regeringen vil være med til det. I bedste fald, hvis ikke man mener, at det er forbrugsudvidende, så er ændringsforslagene overflødige, og derfor stemmer vi imod.

Fremskridtspartiet har stillet to ændringsforslag, nr. 5 og 6, der giver udvidelse af lånemu-

[Baadsgaard]

lighederne i fritidshuse. Også det stemmer vi imod. Vi forstår godt Fremskridtspartiets mening med ændringsforslagene, men vi mener ikke, at det er hensigtsmæssigt at lave denne udvidelse.

Socialdemokratiet har selv stillet et ændringsforslag, nr. 9, der går ud på at bevare de eksisterende tillægslånemuligheder i privat udlejningsbyggeri.

Vi har den principielle opfattelse, at lånoptagelse i disse ejendomme alene skal anvendes til forbedring af ejendommene. Tænk, hvis de værdistigninger, der ligger i det private udlejningsbyggeri og ejendommene, var blevet holdt inden for boligsektoren, eller, som Socialdemokratiet tidligere har foreslået, i det mindste var blevet beskattet! Så var der mange penge til f.eks. byfornyelse og boligforbedring.

Ændringsforslaget vil begrænse adgangen til optagelse af lån i de private udlejningsejendomme, og derfor vil jeg anbefale Folketinget at stemme for dette ændringsforslag.

Vi kan støtte de to ændringsforslag, som Socialistisk Folkeparti har stillet. Det vil give en yderligere adgang til indeksbelåning til vedvarende energianlæg, ikke alene kollektive, men også individuelle.

Jeg forstår bare ikke, at regeringspartierne vil stemme imod. Når man læser regeringens bemærkninger i tilknytning til Brundtlandrapporten, er de i hvert fald uden sammenhæng med den holdning, at man ikke vil være med til at give denne lånemulighed for vedvarende energianlæg.

Ændringsforslag nr. 22 og 23 af boligministeren vedrører stemmeretsbegrænsningen. Der skete det ved andenbehandlingen af lovforslaget, at vi fik vedtaget, at der skal være stemmeretsbegrænsning i de realkreditaktieselskaber, som de eksisterende realkreditinstitutter sandsynligvis vil omdanne sig til. Vi synes, det var en forbedring, men var klar over, at det ikke var tilstrækkeligt, hvis målet skulle være at sikre fonden/foreningen den bestemmende indflydelse i realkreditaktieselskaberne.

Vi er glade for den imødekommelse, vi har fået fra boligministeren, og disse ændringsforslag her vil nu også give stemmeretsbegrænsning i et eventuelt holdingselskab, som bliver indskudt imellem fonden/foreningen og realkreditaktieselskabet.

Vi har været enige om, at vi skulle sikre fondens/foreningens bestemmende indflydelse over realkreditvirksomheden over de midler, som befinder sig dér, og jeg er glad for nu, at vi har fået denne stramning.

Så er der en del konsekvensændringer i L 26. Dels ændringsforslag nr. 24, som er en konsekvens af ændringen af et tidligere vedtaget forslag, som vi støttede, nemlig L 65 om tvangsauktioner. Derfor kan vi selvfølgelig stemme for ændringsforslag nr. 24, hvorimod vi vil undlade at stemme til de øvrige ændringsforslag, som er konsekvensændringer af det netop vedtagne lovforslag L 91, som Socialdemokratiet stemte imod.

Holger K. Nielsen (SF):

Vi kan støtte de socialdemokratiske ændringsforslag. Vi kan ikke støtte Fremskridtspartiets ændringsforslag. Vi støtter endvidere regeringens såkaldte indrømmelse til Socialdemokratiet vedrørende stemmeretsbegrænsningen. Det er måske tvivlsomt, hvor megen betydning det ville få, men vi er villige til at støtte alle de indsnævringer, vi kan få i realkreditloven i forhold til, at man kan udvide aktiviteterne.

Så vil jeg godt tale for SF's ændringsforslag vedrørende vedvarende energi.

Jeg synes, det er meget trist, at regeringen er så skizofren i sin holdning til vedvarende energi. Man har en energiminister og en miljøminister, der meget ofte og meget rigtigt taler om, at vi skal satse på vedvarende energi, taler om, at nu må Brundtlandrapportens hensigter efterleves, og at De Radikale er dem, der sikrer det i regeringen, men samtidig er man på en række meget vigtige områder ikke i stand til at komme igennem på det, områder, som ikke direkte har noget at gøre med energipolitik og miljøpolitik, men som alligevel har betydning for dette område. Det drejer sig bl.a. om finansieringen af vedvarende energianlæg, hvor vi havde ønsket, at man i realkreditloven kunne få en gunstig finansiering også af enkeltanlæg.

Vi tror, det ville være en meget vigtig ting i forhold til boligselskaber og andre, der ikke er direkte omfattet af den bestemmelse i loven, der har at gøre med almene og kulturelle institutioner.

Jeg ved bestemt, at den radikale energiminister og den radikale miljøminister gør meget på dette område. Problemet i forbindelse med re-

[Holger K. Nielsen]

alkreditloven er – som vi endnu en gang må konstatere – at de sidder i en forkert regering.

Vi får endnu en gang beviset på, at de ikke er i stand til at komme igennem med de tanker, de på hver deres område gør noget for, men hvor de bliver så at sige stemt ned i regeringen, som vi har set det her med realkreditloven.

Det er meget beklageligt, at det forringer mulighederne for, at man kan få forbedrede investeringsvilkår for vedvarende energi og enkeltanlæg på det område.

Kirsten Jacobsen (FP):

Fremskridtspartiet vil stemme imod boligministerens ændringsforslag nr. 1, som går ud på at fjerne kontantlånene fra lovforslaget.

Vi synes, at kontantlån er en god ting, og derfor vil vi stemme imod det ændringsforslag.

Vi vil stemme for de ændringsforslag, ministeren har stillet, som er konsekvenser af anden lovgivning og nu skal indarbejdes i realkreditloven. Vi vil naturligvis også stemme for ministerens ændringsforslag nr. 3, nr. 4 og nr. 7, som går ud på at give adgang til en rebelåning inden for 40 pct. over 10 år. Det var de tre ændringsforslag, som til andenbehandlingen var stillet af Kristeligt Folkeparti, og som teknisk ikke var helt i orden. De kommer nu tilbage, og det vil vi gerne støtte.

Fremskridtspartiet har selv stillet to ændringsforslag, ændringsforslag nr. 5 og ændringsforslag nr. 6, som går ud på at give adgang til, at sommerhuse kan belånes med samme procentsats som helårshuse. Set i tråd med, at regeringen har sagt, at man skal stræbe efter, at de pensionister, der selv vil bo i deres sommerhus, også skal have lov til det – det er Fremskridtspartiet helt enig i – er det vel også rimeligt, at man tillader, at de huse, man rent faktisk bor i måske hele året, bliver finansieret på samme måde som helårsbeboelser.

Fremskridtspartiet vil stemme imod det ændringsforslag, som Socialdemokratiet har stillet, og som vil betyde, at der ikke kan gives tillægslån i udlejningsejendomme. Vi finder, at ejere af private udlejningsejendomme i forvejen er underlagt så mange begrænsninger af Folketinget, at vi gerne vil støtte denne lille imødekommelse.

Vi vil ikke støtte SF's ændringsforslag om vedvarende energi. Endelig vil vi stemme imod de to ændringsforslag nr. 22 og nr. 23, som So-

cialdemokratiet har fået regeringen til at stille, og som går ud på at lave stemmeretsbegrænsning i holdingselskabet til disse realkreditinstitutioner. Vi finder, at det er en indskrænkelse, og det vil vi ikke medvirke til.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1–4
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5
forkastedes, idet 18 stemte for, 142 imod.

Ændringsforslag nr. 6
forkastedes, idet 18 stemte for, 144 imod.

Ændringsforslag nr. 7 og 8
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 9
forkastedes, idet 73 stemte for, 89 imod.

Ændringsforslag nr. 10–18
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 20
forkastedes, idet 73 stemte for, 89 imod.

Ændringsforslag nr. 19 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 20.

Ændringsforslag nr. 21–24
vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Forhandling

Baadsgaard (S):

Socialdemokratiet tilkendegav allerede ved førstebehandlingen, at vi ville stræbe efter at opnå et lovforslag om realkrediten, som vi kunne stemme for.

Vi har hele vejen igennem været enige i, at realkreditinstitutionerne måtte have andre regler at

[Baadsgaard]

drive virksomhed under, nu de har fået andre vilkår at operere under, andre vilkår på kapitalmarkedet både herhjemme og internationalt. Det arbejde synes vi er gået godt, og det mener vi er det, der ligger i lovforslaget nu.

Men vi sagde også ved førstebehandlingen, at vi ville have indflydelse, og at vi havde nogle betingelser og nogle ønsker til realkreditloven for at kunne medvirke ved lovforslagets endelige vedtagelse.

Jeg har kort omtalt dem. Det ene var, at vi ville have fjernet ministerens adgang til at genindføre kontantlån. Vi har fået denne imødekomme fra boligministeren, og det er vi tilfredse med. Nu er der en paragraf i lovforslaget, der siger, at boligministeren først kan iværksætte kontantlån, når der har været forhandling mellem skattereforpartierne. Det er, som vi har ønsket det, og det er udmærket.

Det andet ønske, vi havde, var, som jeg også nævnte under forhandlingen om ændringsforslagene, at vi ville sikre, at de realkreditinstitutter, som hidtil har arbejdet som almennyttige foretagender og har opsparet store værdier, fik en sådan ordening, at de fortsat kunne drives efter de gode principper og i hvert fald sådan, at fonden/foreningen, der kom til at eje disse realkreditaktieselskaber, fik den bestemmende indflydelse i realkreditaktieselskaberne. Også dér er vi blevet imødekommet, og vi har fået reglerne yderligere strammet op i dag i forhold til det, der blev vedtaget ved andenbehandlingen.

På denne måde har Socialdemokratiet fået indflydelse på lovforslagets indhold, og derfor kan vi stemme for lovforslagets endelige vedtagelse.

Det beviser måske også over for nogle – jeg kunne nævne hr. Jørgen Estrup og måske også boligministeren, der tidligere har klandret os og bebredt Socialdemokratiet, at vi ikke ville medvirke, og at vi bare var nejsigere.

Jeg synes, at det med dette lovforslag er bevist, hvor vi har været i forhandlingerne. Vi har fået indflydelse på lovforslagets endelige udseende, og det er også bevist tidligere i dag under L 65, tvangsauktionsloven, hvor vi også var i forhandling, og hvor vi fandt frem til et fornuftigt resultat.

Jeg synes, begge eksempler viser, at vi er villige til at være med, men vi kræver selvfølgelig, at vi får indflydelse. Når vi får det og vi kan finde

frem til fornuftige resultater, stemmer vi gerne for forslagene, og det gælder jo også det foreliggende forslag.

Holger K. Nielsen (SF):

Nu står vi her ved tredjebehandlingen og skal om lidt vedtage et lovforslag, der på mange måder vil ændre et system, som vi har kendt i mange år, og som har haft stor indflydelse i det danske samfund. Jeg tror, vi må erkende, at vi hermed har legaliseret en udvikling, som vil ødelægge det realkreditsystem, vi har kendt.

Jeg læste forleden dag en, synes jeg, forholdsvist interessant leder af direktøren for Byggeriets Realkreditfond, Henning Axel Nielsen, i BRF-Nyt, som i den pågældende leder skrev, at efter hans opfattelse ville denne lov kun være en parentes. Han var helt sikker på, at realkreditlovgivningen inden 5 år ville være et kapitel i bank- og sparekasselovgivning.

Jeg er normalt meget uenig med Henning Axel Nielsen, men jeg tror, han i den leder var meget realistisk. Jeg tror, det er en realistisk vurdering, at vi med de liberaliseringer, vi åbner op for her, vil se en udvikling, hvor vi går væk fra det realkreditsystem, der jo bygger på andelsbevægelsen, bygger på foreningsprincippet, og som på mange måder har været et godt system. Det vil blive fuldstændig omkalfatret.

Realkreditsystemet er på mange måder, hvad man kan kalde et barfodslånesystem, et meget simpelt lånesystem, som er bygget op til udelukkende at være baseret på langfristede lån til fast ejendom. Derfor har man været i stand til at køre med meget lave rentemarginaler og meget lave omkostninger.

Det, der sker nu, er, at realkreditinstitutterne bliver aktieselskaber.

De skal til at beskæftige sig med alle mulige andre ting, end de historisk har beskæftiget sig med. Hos realkreditinstitutterne selv er der ingen tvivl om, at de med denne lov vil bevæge sig i retning af det, man kalder finansielle supermarkeder, og at der derfor, som Henning Axel Nielsen skrev det, bare vil gå få år, før realkreditsystemet vil være et kapitel i bank- og sparekasselovgivning. Det synes jeg Socialdemokratiet skal være klar over, når man nu stemmer for dette lovforslag ved tredjebehandlingen.

Jeg ved, at Socialdemokratiets motiver for det er meget reelle. Socialdemokratiet har under behandlingen af lovforslaget løbende sagt,

[Holger K. Nielsen]

at man på grund af den skærpede konkurrence i EF og på grund af den udvikling, der sker i det finansielle system, er nødt til at lave denne lovgivning for dog at holde fast ved realkreditsystemet. Jeg tror desværre, Socialdemokratiet er for naive her. Man kan da godt ændre systemerne, men hvis man kaster barnet ud med badevandet, synes jeg ikke, at der er opnået ret meget.

Spørgsmålet er, om der er andre muligheder end de liberaliseringer, vi ser her. Jeg tror, der har været andre muligheder. Hvis man fra regeringens side havde haft som indfaldsvinkel til denne problemstilling, at vi nu i den skærpede konkurrence skal forsøge at holde fast ved det danske system, så tror jeg, man kunne have fundet en række instrumenter til det, bl.a. fordi det danske system er unikt. Hvis man bygger de rette instrumenter ind i lovgivningen, tror jeg godt, man kunne klare sig eller holde fast i det danske system i forhold til konkurrencen fra udlandet. Men jeg fornemmer, at der i regeringens lovforslag som indfaldsvinkel helt bevidst ligger, at man har sagt, at der vil ske det og det, og så er vi nødt til at liberalisere.

Det er også det, kreditforeningerne selv har sagt, og som Henning Axel Nielsen, der forudser den udvikling, selv har sagt, og dér synes jeg, at regeringen i sit lovforslag har givet for meget efter. Man har sagt: Vi er nødt til at liberalisere for at, siger man, kunne fastholde systemet. Man har åbnet en lille sluse.

Jeg er bange for, at det er en stormflod, der ville bryde igennem, og at det som konsekvens ville få, at det folkelige realkreditsystem, som vi har kendt, ville blive fuldstændig ødelagt.

Det håber jeg, at Socialdemokratiet er klar over. Jeg håber, at de er klar over, at selv om de har de rigtige intentioner, vil de alligevel komme til at stemme for en udvikling, der i sidste ende vil få den konsekvens, at vi får finansielle supermarkeder. Vi får et realkreditsystem, der er bygget på aktieselskaber, der beskæftiger sig med alle andre ting end det, som de historisk har beskæftiget sig med, og som de bør beskæftige sig med, og at vi derfor vil få en ødelæggelse af dette system.

(Kort bemærkning).

Baadsgaard (S):

Til hr. Holger K. Nielsen vil jeg sige, at vi godt vil være med til at ændre for at bevare.

Jeg troede faktisk, at SF, efter at de har indtaget en anden holdning til EF, også var indstillet på at tilpasse forholdene på forskellige områder herhjemme til, at vi er medlem af EF, og at det indre marked giver ændrede vilkår også for realkreditlen.

Men SF vil ikke acceptere, at verden har ændret sig, og derfor vil SF prøve at fastholde noget, som vi er enige om er godt, men som kun kan fastholdes, hvis vi også ændrer vilkårene og regelsættet for deres virksomhed.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Hr. Baadsgaard siger, at man vil ændre for at bevare. Jeg er enig med hr. Baadsgaard i, at også på grund af EF vil det være nødvendigt at ændre nogle ting i den danske lovgivning.

Jeg synes, at hr. Baadsgaards strategi i forhold til det indre marked er alt for tilpassende, er alt for passiv.

Fordi vi vil få konkurrence fra EF, siger hr. Baadsgaard, så må vi ligne de andre EF-lande. Jamen kunne man da ikke sige, at vi i Danmark med realkreditsystemet har opbygget et unikt system, hvor det for en gangs skyld er os, der påvirker det øvrige EF? Det tror vi, og derfor er det vores opfattelse, at man i stedet for at åbne sluser skulle forsøge at dæmme op, for i videst muligt omfang at holde fast i det eksisterende system, vi har kendt i Danmark, og som jeg tror vil kunne tilbyde meget også i EF's indre marked.

Det, der sker nu, er, at det danske system kommer til at ligne systemet i de andre EF-lande. Det er jo det der sker, hr. Baadsgaard. Og så siger hr. Baadsgaard, at vi kun derved kan fastholde det danske system. Så siger jeg: Jamen hr. Baadsgaard, så kaster man barnet ud med badevandet, og det mener vi ikke, man skal.

Jeg mener bestemt, at Socialdemokratiet i forhold til de indre konkurrencevilkår på et felt, hvor vi har nogle muligheder, er alt for passiv, alt for tilpassende og bare siger, at fordi EF har det på én måde, så skal vi også have det sådan. Det er dog et område, hvor vi har noget unikt, og hvor vi kan tilbyde noget.

(Kort bemærkning).

Baadsgaard (S):

Ja, den skal også blive kort og forhåbentlig min sidste i denne sag.

[Baadsgaard]

Jeg tror, at realkreditten er så godt et system, at det, når det tilpasser sig de nye vilkår, vil kunne konkurrere også på det internationale marked. Det har SF åbenbart ikke nogen tiltro til, og derfor tør de ikke være med til at ændre forholdene. Så er man jo også fri for at tage medansvar for det, og så kan man stå med rene hænder, hvis ikke tingene udvikler sig helt, som det var meningen. Men der bliver en lille smule afvigelse, og det må vi tage med.

I øvrigt savner jeg fuldstændig at høre, hvad det er for en model SF ville bygge op, hvis de alligevel mener det alvorligt, at man skulle tilpasse sig eller lave nogle ændringer af realkreditten. Det savner jeg fuldstændig klarhed over, og derfor tror jeg nok, at debatten er udtømt hermed.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Hr. Holger K. Nielsen har ordet, og det må blive for en sidste kort bemærkning i denne ordveksling.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg forstår stadig væk ikke, at det ikke gør indtryk på hr. Baadsgaard, når direktøren for Byggeriets Realkreditfond mener, at man inden for meget få år igen må ændre loven, således at realkreditlovgivning udelukkende bliver et kapitel i bank- og sparekasselovgivning.

Kirsten Jacobsen (FP):

Fremskridtspartiet ønsker så liberale forhold som muligt for realkreditten, og derfor er vi heller ikke betænkelige ved det, hr. Holger K. Nielsen stod og sagde: Bliver markedssituationen finansielle supermarkeder, så har vi ikke nogen betænkeligheder ved det.

Fremskridtspartiet kunne egentlig godt ønske sig, at man i den her realkreditlov havde lavet en lov om virksomheden og så havde undladt al den her produktregulering. Lånegrænser og løbetider mener vi i Fremskridtspartiet, at institutterne er bedre til at finde ud af selv.

Det er der heller ikke politisk flertal for, det ved vi godt, og derfor har vi ikke stillet det ændringsforslag.

Jeg beklager, at vores ændringsforslag om samme lånegrænser for sommerhuse ikke blev vedtaget. Det er der ikke noget at gøre ved. Der

er heller ikke noget at gøre ved, at genindførelse af yderligere kontantlån kun kom ind i loven som en bemyndigelse til ministeren.

Jeg kan så håbe, at hun får noget ud af sine forhandlinger, således at vi igen får kontantlån.

Men når jeg skal gøre det hele op og tage et overblik, så mener jeg, at der trods alt er tale om liberaliseringer og forenklinger.

Begge dele har været nødvendige, og derfor vil Fremskridtspartiet stemme for lovforslaget.

Boligministeren (Agnete Laustsen):

Med vedtagelse af denne realkreditlov kan man vel sige, at en af finanslovsektorens grundlove er kommet på plads i lyset af såvel det indre marked som den rivende finansielle udvikling, vi oplever i disse år.

Der ligger års forarbejde bag forslaget, som jeg gerne vil takke først og fremmest de mange embedsmænd i Boligministeriet for, som med engagement og utrættelig arbejdsiver har muliggjort, at der i dag er bred enighed bag dette uhyre vigtige lovforslag.

Det var faktisk kun hr. Holger K. Nielsen, der mente, at vi med loven skrev – ikke som jeg opfatter det, et nyt og perspektivrigt kapitel, men en gravskrift for realkreditten.

Jeg er overbevist om, at realkreditten, som jo er unik, vil kunne bevare denne særstilling, men samtidig i kraft af denne lov vil få mulighed for at prøve kræfter, at udvikle sig og tilpasse sig den konkurrence, som uvægerlig vil komme.

Jeg håber, at realkreditten med denne lov bliver i stand til at tage udfordringerne op såvel inden- som udenlands.

Jeg vil med dette håb slutte med at takke Boligudvalget for det positive samarbejde, vi har haft om dette meget komplicerede lovkompleks.

Hermed sluttede forhandlingen.

*Afstemning***Første næstformand (Henning Rasmussen):**

Det kan indimellem være svært for formanden at vurdere, hvornår der for alvor skal ringes ind til afstemning. Jeg håber medlemmerne tilgiver – så skal jeg til gengæld tilgive det, hvis man en gang imellem er lidt langsom med at komme på plads.

Lovforslaget vedtoges med 140 stemmer (S, KF, V, FP, RV, CD, KRF, Breckmann (Fær.) og Steenholdt (Grønln.)) mod 15 (SF).

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

27) Tredje behandling af lovforslag nr. L 28:

Forslag til lov om ændring af lov om realkreditlignende lån og andelsboliglån m.v.

Af industriministeren (Nils Wilhjelm). (Fremsat 11/10 89. Første behandling 25/10 89. Betænkning 8/12 89. Anden behandling 12/12 89. Tillægsbetænkning 13/12 89. Ændringsforslag nr. 3 og 4 af 14/12 89 uden for tillægsbetænkningen af industriministeren).

Der var stillet 2 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der stillet 2 ændringsforslag af industriministeren (se nedenfor).

Ændringsforslag

Af *industriministeren*:

Til § 1

3) Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer: »02. I § 3, stk. 6, ændres »forfaldne prioriteter« til: »prioriteter, bortset fra realkreditlignende lån«.«

4) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer: »03. I § 6, stk. 3, ændres »forfaldne prioriteter« til: »prioriteter, bortset fra realkreditlignende lån«.«

Bemærkninger

Til nr. 3 og 4

Ændringsforslagene er en konsekvens af boligministerens ændringsforslag nr. 3, 4 og 7 i udvalgets tillægsbetænkning over forslag til realkreditlov (L 26), hvori realkreditinstitutterne foreslås givet adgang til at yde tillægslån til indfrielse af prioriteter, bortset fra realkreditlån.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Forhandling

Baadsgaard (S):

Vi har skrevet, at vi vil redegøre for vores stilling ved tredje behandling.

Jeg skal blot sige, at Socialdemokratiet stemmer imod de stillede ændringsforslag. De er en konsekvens af ændringer i den foregående lov, som vi også stemte imod.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 og 2 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3 og 4 uden for tillægsbetænkningen af industriministeren (se foran) vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 141 stemmer (S, KF, V, FP, RV, CD, KRF, Breckmann (Fær.) og Steenholdt (Grønln.)) mod 19 (SF).

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

28) Tredje behandling af lovforslag nr. 101:

Forslag til lov om ændring af lov om offentlig sygesikring. (Gebyr ved udskifning af sygesikringsbevis).

Af sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen).

(Fremsat 6/12 89. Første behandling 8/12 89. Betænkning 10/12 89. Anden behandling 12/12 89).